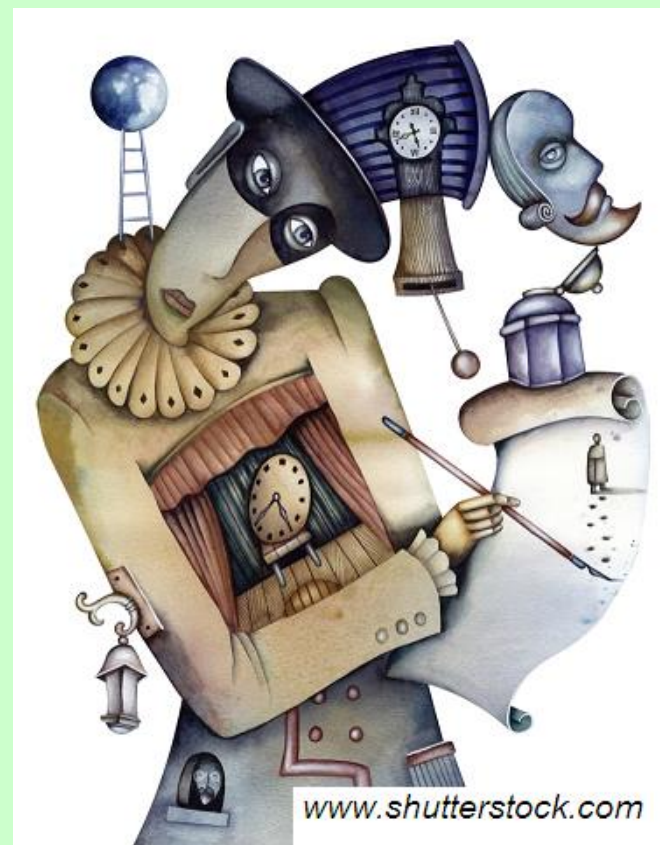

Umělecký styl a odstraňování chyb při studiu češtiny jako cizího jazyka

Karolína Štěpánková
Západočeská univerzita v Plzni

Obsah příspěvku

- Úvod
- Opravování: opatrnost versus důslednost
- Umělecký text a prevence chyb
- Diakritika
- Závěr

Opravování: opatrnost versus důslednost

1. Soustavnost a systematičnost
2. Opatrnost

„V ústním cizojazyčném projevu opravujeme chyby velice taktně jak z důvodů psychologických, tak i didaktických...“ (Hendrich, 1988)

3. Důslednost

Doporučené techniky:

skupinové čtení, jazykolamy

Pokročilí studenti: problém motivace ke zlepšování

Drobné stimulační (motivační techniky):

Zadání: Opravte nevhodně napsaný e-mail
adresovaný učiteli.

*„byla byste hrozně hodná kdyby jste mi
dala možnost si to tuten týden dodělat
byl bych vám velmi zavázán“*

Umělecký text a prevence chyb

Nejčastější chyby:

- ✓ Oblast stylistiky
- ✓ Oblast pravopisu
- ✓ Oblast morfologická
- ✓ Oblast syntaktická
- ✓ Oblast fonetická

Příčiny:

- ✓ mezijazyková interference
- ✓ chyby v systému a normě

Chyby v oblasti syntaktické

➤ Pozice nepřízvučných slov ve větě

Příklad zadání:

Přepište věty/verše tak, aby odpovídaly pravidlům současného českého pravopisu (slovosledu, tvarosloví atd.)

Chyby v oblasti syntaktické

- „... mile zněl jí ten zvuk hlasu / zdál se být jí pravdivý a přesvědčivý / a tak myslila si pouze, že to pravda...“

J. S. Machar (1894)

- „... já neměla u Anděla tenkrát rande míti / Z choutek těla nemusela jsem dnes matkou býti...“

J. Voskovec a J. Werich (1954 - 1958):

Diakritika: „Kámen úrazu“

- Běžné techniky (diktování slov, cvičení s vynechanými samohláskami apod.)
- Poetický/prozaický text: ukázka s chybějícími diakritickými znaménky
- Diktovaný poetický/prozaický text a jeho zpětné hlasité čtení studenty s důrazem na dodržování délek vokálů

Shrnutí a jeden poetický produkt na závěr

Student z Ukrajiny svojí básní svérázně vyjádřil **obtížnost psaní básně**.

V originální verzi básničky lze spatřit **nejčastější typy chyb** u studentů, jejichž mateřštinou jsou slovanské jazyky.

Proč jeho text nepoužít jako vstupní **materiál pro práci s chybou v hodině češtiny jako cizího jazyka?**

Shrnutí a jeden poetický produkt na závěr

Tento báseň napsat
A, zrýmovat, a zopravit
A, rytmy svůj najít
A, smyslu přidat

A strukturu udělat
A to ještě zapsat!
A pravdu povědět
A trochu zalhat

Není to rychle
Není to snadné
Není to prostě
Tento báseň napsat.

Kontakt: stepankova.k@students.zcu.cz